

ท ค ว น ท ศ ด

ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ ๑๙๙๗๓

สำเนาเอกสารขอรับทราบ
ฉบับที่ 7884
วันที่ 4 พฤษภาคม 2551

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

พุศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ข้ออนุมัติดำเนินการเพื่อก่อสร้างงานโยธาโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหนองซิต - สะพานใหม่ และช่วงแบบริ่ง - สมุทรปราการ

เรียน เอกสารขอรับทราบ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓/๑๔๘๐๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

ตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ กรณีกระทรวงคมนาคมขออนุมัติดำเนินการเพื่อก่อสร้างงานโยธาโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหนองซิต - สะพานใหม่ และช่วงแบบริ่ง - สมุทรปราการ และขอยกเว้นการปฏิบัติการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๕ (e – Auction) รวมทั้งให้กระทรวงการคลังจัดหาแหล่งเงินกู้และค้ำประกันเงินกู้ และให้สำนักงบประมาณจัดหารบประมาณตามความจำเป็น โดยรัฐบาลรับภาระด้านการลงทุนงานโครงการสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. เห็นชอบในหลักการให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ดำเนินการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหนองซิต - สะพานใหม่ และช่วงแบบริ่ง - สมุทรปราการ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นหนึ่งในโครงการระบบทางรางและระบบขนส่งมวลชนระยะเร่งด่วน ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๑ และมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบทั้งทางรางและระบบขนส่งมวลชน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยให้ดำเนินโครงการเมื่อรายงานผลผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว และโดยที่โครงการดังกล่าวเป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่มีวงเงินลงทุนสูงและรัฐบาลต้องรับภาระการลงทุนด้วย จึงเห็นสมควรให้กระทรวงคมนาคมเสนอโครงการ

/ต่อคณะกรรมการ...

ต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการและนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารตามขั้นตอนด้วย

๒. เนื่องจากโครงการรถไฟฟ้าดังกล่าว เป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่มีการจัดจ้างรูปแบบการแข่งขันประกวดราคานานาชาติ (ICB) ตามหลักสากล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี เพื่อให้ได้เทคโนโลยีการก่อสร้างที่ดีที่สุดและมีค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งเพื่อให้สามารถกดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์การดำเนินงานก่อสร้างจากต่างประเทศ ซึ่งอาจจะต้องมีการแข่งขันสูงเป็นพิเศษทั้งข้อเสนอทางด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคา ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการรถไฟฟ้าดังกล่าวเกิดความสะดวก คล่องตัว มีความเหมาะสมเป็นไปตามแนวทางการแข่งขันประกวดราคานานาชาติ และประสบผลสำเร็จด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนโดยรวม จึงเห็นสมควรอนุมัติยกเว้นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

๓. สำหรับแนวทางการระดมทุนโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหนองอชิต – สะพานใหม่ และช่วงเบริง – สมุทรปราการ จากผลการศึกษาพบว่า โครงการดังกล่าวมีผลตอบแทนทางการเงิน (FIRR) ต่ำแต่มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม (EIRR) สูงคุ้มค่าต่อการลงทุน ดังนั้น จึงเห็นควรให้รัฐบาลเป็นผู้รับภาระการลงทุนในส่วนโครงการสร้างพื้นฐานทั้งหมด ตามนัยมติคณะกรรมการบริหารเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยจัดสรรงบประมาณประจำปีส่วนหนึ่งเพื่อเป็นค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำหรับการลงทุนในส่วนงานโยธาของระบบโครงการสร้างพื้นฐานที่เหลือ เห็นควรให้ใช้เงินกู้จากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยรัฐบาลเป็นผู้รับภาระการชำระหนี้ทั้งหมด ในกรณีที่ต้องชำระเงินกู้ในส่วนที่รัฐบาลต้องรับภาระการลงทุน ทั้งในด้านการบริหารด้านทุนและความเสี่ยง เห็นควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้และนำมายัง รฟม. ถือต่อ ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดต้นทุนเงินกู้ในการผลิตเงินในประเทศไทย เนื่องจากรัฐบาลสามารถกู้เงินได้ในต้นทุนที่ต่ำกว่า รฟม. กู้เอง และในกรณีกู้เงินต่างประเทศ กระทรวงการคลังจะสามารถบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวอยู่ภายใต้อำนาจของกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ที่กำหนดให้กระทรวงการคลังสามารถกู้เงินและนำมายัง รฟม. ถือต่อ แก่รัฐวิสาหกิจเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยได้ โดยให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นงบประมาณหนี้ให้แก่ รฟม. เพื่อใช้ชำระหนี้คืนแก่กระทรวงการคลังตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังจะได้ตกลงกับ รฟม. ต่อไป

๔. สำหรับแนวทางการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในส่วนของงานระบบไฟฟ้า อาจมีตัวเลือกที่ต้องพิจารณาคือ ให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในส่วนของงานระบบไฟฟ้า และให้บริการเดินรถ เน้นการดำเนินการตามรูปแบบ “จ้างเอกชนดำเนินงาน” (PPP Gross Cost) ซึ่งเป็นรูปแบบที่รัฐรับภาระในการลงทุน โครงสร้างพื้นฐานและรายได้ทั้งหมดเป็นของรัฐ และจ้างเอกชนเป็นผู้บริหารจัดการเดินรถ โดยจะต้องลงทุนในการจัดหาราด รวมถึงการซ่อมบำรุงตลอดอายุสัญญาสัมปทานตามผลการศึกษาที่ได้เสนอ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายของภาครัฐ ทั้งนี้นโยบายการกำหนดอัตราค่าโดยสาร และนโยบายการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาใช้ระบบรถไฟฟ้าเพิ่มขึ้น โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) เห็นควรให้ รฟม. เร่งดำเนินการให้เป็นไปตามกำหนดการลงทุนอย่างเคร่งครัดและเสนอรูปแบบการซื้อต่อที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ และเป็นภาระต่อภาครัฐน้อยที่สุด และเห็นควรให้ รฟม. ควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง โครงการรถไฟฟ้าฯ ให้เหมาะสมกับต้นทุนที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับต้นทุนการก่อสร้างซึ่งมีความผันผวน เป็นอย่างมากจากราคาก่อสร้างที่แปรผันตามราคาน้ำมันและการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก

(๒) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวเป็นโครงข่ายที่เป็นส่วนต่อขยาย กับโครงข่ายระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพเดิมที่มีบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ และกรุงเทพมหานครเป็นผู้กำกับดูแล ดังนั้น การประสานงานกับผู้ให้บริการ โครงข่ายระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพเดิม ให้มีการซื้อต่ออย่างบูรณาการทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างราคายังคงไว้โดยสาร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาระบบทั้งสองฝ่าย เพื่อจะทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว ในราคายังคงไว้โดยสาร ไม่สูงกว่าเดิม และเป็นแรงจูงใจในการสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการขนส่งมวลชนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อ方便การเข้าสู่ระบบรถไฟฟ้าและอาณัติสัญญาณที่เพิ่มขึ้น ทั้ง ๒ ช่วง โดยไม่มีการเจรจา กับผู้รับสัมปทานรายเดิม คือ บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (BTS) ให้สามารถซื้อต่อระบบและใช้เส้นทางร่วมกันได้ จะทำให้เอกชนรายใหม่ต้องจัดซื้อระบบรถไฟฟ้าใหม่เองทั้ง ๒ ช่วง ซึ่งจะทำให้ต้องใช้เงินลงทุนในระบบรถไฟฟ้าและอาณัติสัญญาณที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังจะทำให้มีต้นทุนในการเดินรถไฟฟ้าและให้บริการที่สูงขึ้น เนื่องจากมีระยะเวลาในการจัดสรรงบประมาณเพื่อซัดเชียดการดำเนินงานให้แก่เอกชนรายใหม่ในที่สุด ดังนั้น จึงเห็นว่าหากสามารถเจรจา กับ BTS ซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานรายเดิมให้เข้าร่วมลงทุนในส่วนต่อขยายได้ ภายใต้เงื่อนไขของการกำหนดอัตราค่าโดยสารในระดับที่เหมาะสมตามนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐบาลไม่ต้องรับภาระการอุดหนุนการเดินรถไฟฟ้าและให้บริการในส่วนต่อขยายก็เป็นทางเลือกที่ควรพิจารณา โดยเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่อเจรจา กับผู้บริหารแผนพื้นที่กิจกรรมของบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด ซึ่งคณะกรรมการพื้นที่ได้มีมติแต่งตั้ง

เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นประธาน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อตกลงในประเด็นแนวทางการร่วมลงทุนในส่วนต่อขยาย และการเขื่อมต่อระบบรถไฟฟ้าระหว่างสายทางเดิมกับส่วนต่อขยาย รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นระหว่าง BTS และรัฐบาล และรายงานผลการเจรจาให้คณะกรรมการติดตามในโอกาสแรก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการอ่านและรับทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชาชาธรรมวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กลุ่มประเมินบ่าวด้วยการพัสดุ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๓ ๕๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๑ - ๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๑๐๔๕